



# Η Μ Ε Ρ Ι Δ Α

## «Πρόληψη και Διαχείριση των Αισθητηριακών Διαταραχών, Όραση και Ακοή»

Εθνικό Πιλοτικό Πρόγραμμα Υπουργείου Υγείας  
για την Πρόληψη και την Προαγωγή της Υγείας των Ηλικιωμένων Ατόμων  
**ΗΠΙΟΝΗ**

Τετάρτη 9 Οκτωβρίου 2019, 09:00 - 14:00

Μερόπειο Ίδρυμα

(Διονυσίου Αρεοπαγίτου 45, Αθήνα, Μετρό Ακρόπολη)

### Συνεργαζόμενοι Φορείς:

- Ελληνική Εταιρεία Ενδοφακών και Διαθλαστικής Χειρουργικής
- Πανελλήνια Εταιρεία Ωτορινολαρυγγολογίας Χειρουργικής Κεφαλής & Τραχήλου
- Ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος
- Εθνική Ομοσπονδία Τυφλών
- Πανελληνίος Σύνδεσμος Τυφλών
- Πανελλήνια Ένωση Αμφιβληστροειδοπαθών

## ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

09.00-09.30 Προσέλευση

09.30-10.00 Χαιρετισμοί

10.00-11.30 **1<sup>ο</sup> ΜΕΡΟΣ: Αισθητηριακές Διαταραχές στην 3η ηλικία**

**Συντονιστής: Καραϊτιανός Γ. Ιωάννης**, Αμ. Επίκ. Καθηγητής Χειρουργικής ΕΚΠΑ, Συντ. Διευθυντής Ογκολογικής Χειρουργικής Κλινικής και Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου Αντικαρκινικού Νοσοκομείου «Αγ. Σάββας», Πρόεδρος Ελληνικής Γεροντολογικής και Γηριατρικής Εταιρείας

- **Γήρανση και αισθητηριακές αλλαγές: πρόληψη, διάγνωση, αντιμετώπιση**  
**Δογιάμη Βέρα**, Διδάκτωρ Γηρίατρος-Παθολόγος
- **Βαρηκοΐα: Πρόληψη - αντιμετώπιση**  
**Κεσίδου Όλγα**, Ωτορινολαρυγγολόγος, Πρόεδρος Ένωσης Ελλήνων ΩΡΛ ελευθέρων επαγγελματιών, Γενική Γραμματέας Πανελληνίας Εταιρείας Ωτορινολαρυγγολογίας Χειρουργικής Κεφαλής και Τραχήλου
- **Διαταραχές όρασης των ηλικιωμένων**  
**Πατσούρα Ελισάβετ**, Οφθαλμίατρος, Μέλος Δ.Σ. Ελληνικής Εταιρείας Ενδοφακών και Διαθλαστικής Χειρουργικής
- **Διαταραχές όρασης και ακοής στους διαβητικούς ασθενείς**  
**Λούπα Χαρίκλεια**, Διευθύντρια Παθολογικής Κλινικής, Σισμανόγλειο Νοσοκομείο
- **Σύνδεση αισθητηριακών διαταραχών ακοής και όρασης με Γηριατρικά Σύνδρομα (πτώσεις, άνοια)**  
**Δογιάμη Βέρα**
- **Παρουσίαση Ερωτηματολογίων**
  - National Eye Institute Visual Functioning Questionnaire-25 (VFQ-25) ως εργαλείου αξιολόγησης
  - Mini Audio Test (MAT)-Μίνι Τεστ Ακοής για πρώιμη διάγνωση διαταραχών ακοής από το 50ο έτος της ζωής

12.00-13.30 **2<sup>ο</sup> ΜΕΡΟΣ: Αποκατάσταση, Ένταξη και Κοινωνικές Παρεμβάσεις τρίτης ηλικίας σε άτομα με αισθητηριακές διαταραχές όρασης και ακοής**

**Συντονίστρια: Σουρτζή Παναγιώτα**, Καθηγήτρια Νοσηλευτικής ΕΚΠΑ, Πρόεδρος Σωματείου Υποστήριξης Φροντιστών Ασθενών με Νόσο Alzheimer

- **Παρουσίαση 5ου Εθνικού Πιλοτικού Προγράμματος ΗΠΙΟΝΗ με τίτλο «Πρόληψη και Διαχείριση των Αισθητηριακών Διαταραχών, Όραση και Ακοή»**  
**Χατζηχαράλαμπος Στρατής**, Κοινωνιολόγος, Πρόεδρος Πανελληνίας Ένωσης Αμφιβληστροειδοπαθών, Προϊστάμενος Τμήματος Αγωγής Υγείας & Πρόληψης, Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας Υπουργείου Υγείας
- **Κινητικότητα, προσανατολισμός και δεξιότητες καθημερινής διαβίωσης σε άτομα τρίτης ηλικίας με προβλήματα όρασης και ακοής**  
**Κούβαρου Λίζα**, Εκπαιδύτρια κινητικότητας προσανατολισμού Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών (Π.Σ.Τ.)
- **Οπτικά και τεχνολογικά βοηθήματα χαμηλής όρασης και 3η ηλικία**  
**Φωτεινάκης Βασίλειος**, Οπτικός- Οπτομέτρης εξειδικευμένος σε οπτικά βοηθήματα χαμηλής όρασης
- **Νοηματική γλώσσα και επικοινωνία**  
**Κορδονούρης Παναγιώτης**, Β' Αντιπρόεδρος Ομοσπονδίας Κωφών της Ελλάδος

13.30-14.00 **3<sup>ο</sup> ΜΕΡΟΣ: Συζήτηση**